

Steekproef eerdere en lopende interventies burgerparticipatie

Naam interventie	Looptijd	Doel	Rol professionals	Bewoners betrokken	Niveau bewoners participatie	Succes factoren	Leerpunten	Inbedding reguliere werkprocessen	Mening deelnemende bewoner
Beleidsparticipatie									
Visie Binnenstad 2013	Start: 01-10-2013 Einddatum: 30-06-2014	Het doel is een breed gedragen en integrale visie opstellen die als leidraad voor toekomstig beleid zal dienen.	Gemeente, Economie, projectleider (Ard Costongs) Proces is uitgevoerd door een extern bureau	De visie is via een interactief proces opgesteld. De input voor deze visie komt geheel vanuit de belanghebbenden van de binnenstad van Maastricht, alle geïnteresseerden hebben de kans hun stem te laten horen en een actieve rol in het proces te spelen. Via drie stadsavonden waar iedereen mocht meepraten, is er een visie komen tot stand gekomen. De stadsavonden worden voorbereid door de stadstafel (klankbord/ begeleidingsgroep met sleutelfiguren (op persoonlijke titel)	Meepraten	Goede communicatie, aantrekkelijke bijeenkomsten en goede website - Veel aandacht om ook mensen te bereiken buiten de reguliere gemeentelijke contacten en duidelijke afspraken met bekende belangengroepen - Leerlingenconferentie: verfrissende ideeën - Raadsleden betrokken.	Deelname ambtenaren was vrijwillig van aard en op de achtergrond. Vanwege het innovatieve karakter was er bovendien sprake van onwennigheid. In een volgend proces zal dit zeker nader uitgekristalliseerd moeten worden - Door externe inhuur relatief duur proces	Opzet is dusdanig dat het proces niet eindigt bij de vaststelling, maar qua proces al het fundament voor de uitvoering gelegd is. - Kan goed gebruik worden als voorbeeld bij andere onderwerpen	Deelnemers hebben alle avonden goed gewaardeerd (tussen de 7 en de 8). Wel hebben ze meerdere malen de vrees uitgesproken dat er wel aan een mooie visie gewerkt wordt, maar dat er uiteindelijk niets mee gedaan wordt.
Dialoog proces vrijwilligers-subsidies	Start 01-02-2014 Einddatum: 14-10-2014	Het doel was het stand brengen van een nieuw integraal subsidiebeleid voor vrijwilligersorganisaties op het terrein van welzijn en zorg en de buurtbudgetten. Dit omdat het leefbaarheidsfonds ingaande 2015 vervalt en er vanuit de transformatie van het sociale domein een sterke behoefte is om de vrijwilligerssubsidies steviger als beleidsinstrument in te zetten. Omdat het een zeer politiek gevoelig dossier is, is gezocht naar een nieuwe manier om het proces vorm te geven.	Gemeente, team welzijn, zorg, gezondheid en buurtgericht werken. Externe begeleiding tijdens de dialoogbijeenkomsten	Alle gesubsidieerde organisaties (100 vrijwilligersorganisaties welzijn en zorg en 40 buurtplatforms) zijn actief uitgenodigd voor de drie dialoogbijeenkomsten. Tevens zijn vernieuwers gevraagd mee te denken.	Meepraten	- dialoogproces maakte onderdeel uit van een groter, reeds eerder ingang gezet veranderproces. - de betrokkenheid van een aantal commissieleden breed welzijn die het dialoogproces onderschreven - Hoge opkomst, mede door de druk van het wegvallen van budget. Daarnaast hebben beleidsmedewerkers actief gebeld met de desbetreffende organisaties. - de gemengde groep van mensen. niet een 'bloedgroep' die allemaal hetzelfde zeggen 'tegen' de gemeente, maar het gezamenlijke belang om te veranderen. - Ambtenaren en raadsleden zijn gelijkwaardige deelnemers - de gekozen werkmethode: - met stille brainstorm in zeer gemengde gespreksgroepen (ook de introverte mensen kwamen daardoor aan het woord); - het zelf laten prioriteren/ samenvatten van de uitkomst van de gespreksgroep - niet meteen beginnen met wat de uitkomst moet zijn, maar eerst 'dromen', los van hoe het nu is. - het proces zorgt dat je al aan het resultaat aan het werken bent, bijv. bevorderen van de samenwerking tussen partijen die eerst nauwelijks contact hebben.	- de vertaling van de uitkomst van het dialoogproces (de dromen) naar nieuw subsidievoorwaarden, die door de tijdsdruk achter het bureau is geschreven en vervolgens redelijk koud is gepresenteerd aan de stakeholders - de wettelijke voorschriften ten aanzien van de inspraak - deelnemers vinden het moeilijk om het eigen belang los te laten. - deze methodiek moet bewuster worden ingezet, waarbij het college en de raad zich al vooraf committeren aan de uitkomst op basis van vooraf geformuleerde kaders. - Moeilijk om mensen te vinden buiten de reguliere netwerken en de gesubsidieerde vrijwilligersorganisaties, terwijl het nieuwe subsidiebeleid voor de hele stad is.	Nee, maar vormt wel een voorbeeldproces voor nieuwe werkvormen voor beleidsparticipatie. Daarnaast wordt deze methodiek waarschijnlijk samen een trainingsvoorstel ingezet bij een ander politiek gevoelig thema; Het nieuwe subsidiebeleid moet in 2015 worden doorontwikkeld. Hierbij wordt dit dialoogproces voortgezet.	In de kader van de bestuursopdracht 'Burgerparticipatie' heeft er een evaluatie plaatsgevonden van dit dialoogproces. Samengevat wordt de nieuwe manier van werken positief ontvangen en zijn er verbeterpunten ten aanzien van het omzetten van de uitkomst van de bijeenkomsten naar het definitief voorstel.
Stimuleren zelfbeheer en zelforganisatie									
Veilige buurten-aanpak	Lopende interventie Start: 2010	Om de leefbaarheid en veiligheid in de betreffende buurten te verbeteren. En het verhogen van burgerbetrokkenheid, zelfredzaamheid en burgerparticipatie.	- Trajekt (opbouwwerk) - de drie corporaties, - Gemeente: toezicht en handhaving - Politie. De rol is om als team met de bewoners in de buurt de leefbaarheid en veiligheid te verbeteren.	Deze werkwijze is gebaseerd op een cyclisch proces in delen van de buurt. Afhankelijk van de logische woonomgeving van bewoners. Straat niveau. De benadermethoden zijn divers. Verschilt in huisbezoeken, straathoekoverleggen en bijeenkomsten.	Meepraten Meebeslissen en Meedoen: Bewoners bepalen prioriteiten voor de buurt en doen vervolgens mee	- Sub gebieden (klein is het nieuwe groot) - Bewoners bepalen en weten dus ook wat er geen aandacht krijgt - Actieve betrokkenheid (minimaal 2 bewoners per prioriteit in een werkgroep) terugkerende contactmomenten - Als bewoners niets doen, doet het VBT ook niets extra buiten de reguliere taken - Structurele samenwerking professionals (succesvol preventief, niet ad hoc) - Commitment organisaties – weinig risico vrijblijvendheid in samenwerking - Werken met kleinere gebieden (subbuurten/straten) werkt beter.	- Rol van bewoners is (nog) te minimaal. Vaak dezelfde mensen en dezelfde taken. Mensen blijven moeilijk structureel betrokken. - Als niet alle partners evenveel meedoen is het geen succes. Afspraken zijn nog te vrijblijvend. - Doorontwikkeling met de tijd is nodig (welzijn / zorg) - De juiste mensen op de juiste plek is cruciaal (steeds terugkerend leermoment)	Binnen de organisaties is het een onderdeel van het werk van de professionals geworden. Het is de basis van de samenwerking met partnerorganisaties in de betreffende buurten.	Volgt
Parkrangers (Caberg)	Lopende interventie Start: maart 2013	Vergroten buurtbetrokkenheid bij de realisatie van het nieuwe park tussen Caberg en Malpertuis. Uitgangspunt was vanaf het begin dat	Projectleider Stedelijke Ontwikkeling (Peter Rongen) Uitvoerende medewerkers stadsbeheer	Buurtbewoners en buurtplatforms zijn in een vroeg stadium bij het ontwerp van het park betrokken. Veel ruimte voor inbreng, waarbij hun ideeën ook serieus zijn meegenomen. Van essentieel	Meepraten en meedoen. De parkrangers geven zelf aan waar naar hun mening de taken	- Bewoners worden in een vroeg stadium betrokken bij de realisatie van het park en niet pas als het is aangelegd. - Er wordt iets gerealiseerd waar de burger trots op is - Er is geen sprake van 'moeten', maar van	- Deze interventie is 'spontaan' ontstaan door de projectleider stedelijke ontwikkeling. Stadsbeheer dient al in een vroeger stadium betrokken te worden en dan niet alleen de uitvoerende medewerkers van Stadsbeheer, maar ook het management en de interne	Nog niet, maar daar wordt nu actief aangewerkt. Zowel bij de projectleiders stedelijke ontwikkeling, bij stadsbeheer en bij de beleidsafdeling beheer.	Jef Bartels parkranger (aanspreekpunt): 'Aan het initiatief Parkrangers vind ik goed dat ongeregeld-heden snel worden ontdekt en worden

		het een buurtpark moest worden waar de bewoners ook bereid zijn verantwoordelijkheid voor te nemen.		belang is dat bewoners trots worden/zijn op 'hun' park. Er was niet vanaf het begin helder dat zijn ook in het beheer een rol moesten gaan spelen. Op het moment dat er bewoners zijn die zeer betrokken zijn bij het park, kan ook met hun besproken worden hoe het park onderhouden en beheerd moet worden en/of zij daar een aandeel in willen hebben. Dit heeft geleid tot de oprichting van de Parkrangers.	(m.b.t. uitvoering) liggen.	inspelen wat bewoners willen doen. De gemeente faciliteert (materialen, kleding, ondersteuning) Geen te hoge verwachtingen van wat de bewoners kunnen doen, maar beginnen met overzichtelijke en haalbare taken De ambtenaar staat dichtbij de bewoners en er is intensief contact. Het teamwerk zorgt voor verbondenheid een saamhorigheid. Gebruikers van het park zien dat er mensen voor het park zorgen. (verklaring voor het relatief lage aantal vernielingen) Na de oprichting is het belangrijk dat de vrijwilligers worden gewaardeerd, bijvoorbeeld bij het startmoment, en er evaluatie- en nieuwe waarderingsmomenten worden ingebouwd. Deze zorgen uiteindelijk voor structuur op de lange termijn.	opdrachtgever ruimte.		doorgespeeld aan de betreffende instanties. De bewoners rond het park vinden dat wij heel goed werk doen en zijn er erg blij mee. Wat er nog kan worden verbeterd is dat er ook meer wordt geluisterd naar ideeën van onze mensen.'
Sowhat	Start: 01-01-2013 Einddatum: 01-01-2016	Aanleiding: diverse rapporten/adviezen over seksuele gezondheid van jongeren waaronder een GGD-rapport 2012, adviezen van de Jongerenraad uit 2013 en 2014, advies van studenten Zuid Hogeschool en GGD beleid onderwijsdoelen 2014 <u>Doel:</u> bevorderen van de seksuele gezondheid van jongeren (onveilig vrijen enz). Gemeente Maastricht opdrachtgever en Youngbloed (twee jongeren) is opdrachtnemer	Gemeente: beleidsmedewerker Jeugd en Jongerenwerk Rol: aansturen proces, verbinden netwerk en overdracht aan jongeren zelf. Subsidie voor projectleiderschap Netwerkpartners: GGD zI, Trajekt, JNL, specifiek jongeren met expertise door onderzoek	Jonge bewoners= scholieren van VO scholen worden hierbij betrokken evenals (specifiek) jongeren Trajekt. Tevens zijn een aantal netwerkpartners jong.	meedoen, meepraten, meebeslissen jongerenparticipatie: van adviseren tot zelf uitvoeren. ((produkt)	"Jong" heeft zelf met het onderwerp (soa's) te maken, gaat zichzelf bevragen, komt met produkt van binnenuit en maakt gebruik van expertise van "oud". M.n. juiste moment <i>doen</i> en juiste moment <i>laten</i> is de succesfactor. Dit is te bereiken door meer te luisteren dan te praten. Houding, gedrag en expertise (jongerencommunicatie) van de desbetreffende beleidsmedewerker De wijze van subsidieverstrekking voor het projectleiderschap	Deze manier van werken krijgt positieve reacties, maar staat nog te veel op zichzelf. Is dus afhankelijk of mensen tijd beschikbaar hebben.	Beleidsafdeling Welzijn, Zorg, Gezondheid en Buurtgericht Werken is actief bezig met het ontwikkelen van nieuwe participatievormen. Dit proces wordt ingebracht als een van de voorbeeldinterventies	Projectleider So What: 'Het proces is heel open, qua inhoud als vorm (we hebben het kantoor letterlijk omgetoverd in een huiskamer), waardoor er ruimte ontstaat om mee te denken en input te leveren op alle vlakken. Is nog te vroeg om iets over resultaat te zeggen. Wel is het opletten dat je de boel duidelijk en uitdagend houdt en niet strandt in een perfecte grijze middenmatige compromis van meningen (gevestigde partijen hebben respect voor elkaars mening).'
Burgers aan het Stuur	Lopende interventie Start: 03-2014	Bewoners en ondernemers stimuleren om zelf invulling te geven aan de buurtbrede wens om De Heeg meer identiteit te geven o.a. door het aantrekkelijker maken van het gebied bij het winkelcentrum. N.b. er is € 60.000 triggerbudget beschikbaar voor de bewoners, met een eenvoudig kader voor inzet van dit geld.	Gemeente: - Stadsdeelmanager (projectleider); - programmamanager Wijk aanpak (faciliteren en regie) - buurtcoördinator Stadsbeheer (faciliteren) Trajekt, o.a. opbouwwerker, ondersteunen en organiseren Externe inhuur trajectbegeleiding Twijnstra en Gudde. Hun scope is niet alleen het begeleiden van de interventie, maar met name na te gaan waar binnen het professionele veld de beperkingen en mogelijkheden liggen en hoe de organisatie kan/moet meebewegen om bewonerskracht/ zeggenschap te faciliteren. Tevens wordt er onderzocht en getracht ander bewoners te betrekken dan de "usual suspect".	Er is loodsgroep ingesteld, waarin op basis van gelijkwaardigheid bewoners, leden van het buurtplatform en professionals zitting hebben. Bedoeling was dat m.n. de bewoners het voortouw zouden nemen. Dit is nog niet gelukt. Wel is er zowel in de agendavorming en het voorzitterschap een duoschap ontstaan met de voorzitter van het BP en de stadsdeelmanager. Verder worden bewoners geïnformeerd/ gestimuleerd te komen met ideeën etc. Hierbij is aangesloten bij de bestaande en goed gebruikte activiteiten van een aantal creatieve bewoners, de Roofoptigers, en Trajekt. Ook is er een oogstkaart" gemaakt van potentieel te betrekken bewoners/ verenigingen. Hier is nog weinig mee gebeurd. Daarnaast is er aangehaakt bij bestaande activiteiten.	(mee) beslissen.	Betrokken bewoners en ondernemers Ruimte maken om aan de slag te gaan Helder eenvoudig kader Gedeelde doelstelling	<ul style="list-style-type: none"> - Toch niet voldoende "goede" bewoners aanwezig; - Onvoldoende informatie/verbreding naar alle bewoners; - Trage doorlooptijd, anders wellicht te ongeduldig - Iedereen zoekt naar zijn rol; - Wisselende samenstelling van deelnemende bewoners; - Soms toch regie gemeente nodig om over dood punt heen te komen; - Het is meer dan een kunstje, het gaat om passie; - Geen goede afstemming binnen de gemeente (een vergunning afgegeven voor een andere supermarkt buiten het "kwijnende" winkelcentrum, niet bekend bij de deelnemende ambtenaren, vertrouwensrisico; 	In jan. 2015 is de tussenevaluatie met Twijnstra en Gudde beschikbaar, waarbij ook aandachtspunten/aanpak aan de orde komt wat dit soort interventies voor gevolgen kunnen hebben voor de reguliere werkprocessen.	<ul style="list-style-type: none"> - Lastig om eigen rol in loodsgroep te definiëren; - Goed dat er budget beschikbaar is en dat dit eenvoudig is in te zetten. - Belangrijk dat ideeën snel door en met bewoners worden uitgevoerd. - Belangrijk dat de gemeente betrouwbaar is (zie leerpunten).
Seniorennetwerken	Lopende interventie Start: 1 ^e kw 2014.	Doel: Opzetten van 4 seniorennetwerken in de stad (ontstaan vanuit de dialoogbijeentkomsten met senioren eind 2013)	Gemeente, Welzijn & Zorg: , Beleidsmedewerkers ouderenbeleid Rol: faciliteren en ondersteunen, meedenken. Voorzitterschap	In de verschillende wijken/buurt (Amby, Ceramique/Wyck, Heugemerveld, Sint Pieter) worden de bewoners, zorginstellingen en soms ook bedrijven, betrokken bij het vormgeven van de senioren- cq buurtnetwerken.	(mee)doen en meebeslissen De deelnemende ouderen voeren zelf de regie over de verschillende projecten.	burgers kwamen met het voorstel om iets op te zetten voor de eigen buurt/wijk; initiatiefnemers kennen de eigen buurt/wijk heel goed – zijn goed in mobiliseren van andere partijen/burgers kleinschalige initiatieven Er werd niet vooraf ingevuld wat een seniorennetwerk moet zijn Participatie is niet leeftijdgebonden. Twee van de succesvolle projecten zijn geïnitieerd door 80-jarigen. Open dialoog met de burger geeft veel	Door te luisteren en in gesprek te gaan leer je als ambtenaar veel over wat de speerpunten voor beleid moeten zijn en waar burgers vragen over hebben (WMO, digitale instrumenten); Standaardoplossingen zijn vaak niet van toepassing: maatwerk. Nieuwe middelen inzetten om in dialoog te treden: persona-aanpak, beelden (foto/film/moodboard), mapping, gaming.. Denk bij participatie en dialoog ook aan diversiteit: niet altijd de enthousiastelingen	Projecten zitten nog in de pilotfase. De vraag is door wie de professionele rol moet worden oppakken en op welke wijze de beleidsafdeling betrokken dient te zijn.	Door een van de deelnemers in St. Pieter is aangegeven dat dit een heel prettige manier van werken is. De ambtenaar is betrokken, luistert goed en komt afspraken na. Wel gaat er erg veel tijd in zitten en vraagt zij zich af of er geen sprake is van arbeidsverdringing.

						inzicht in de leefwereld en het helpt om te komen tot innovatieve oplossingen	betrekken. Nieuwe wegen bewandelen om ook andere inwoners die letterlijk of figuurlijk een andere taal spreken, te bereiken. burgers moeten over voldoende tools beschikken: ondersteuning van actief burgerschap door middel van digitale portal, workshops en inspiratiesessies is nodig		
Buurtbrök Mariaberg	Lopende interventie Startdatum april 2010	Buurtbrök Mariaberg kent een dubbele functie. Ze revitaliseert het buurtleven door enerzijds de kansen op ontmoetingen in de openbare ruimte te vergroten en anderzijds door buurtbewoners sociaal te activeren middels (beschermd) vrijwilligerswerk op maat. Dit alles gebeurt voor én door bewoners met ondersteuning van professionals. Naast de ontmoetingsplek is er ook de buurtservice gerealiseerd, waarbij buurtbewoners vrijwillige hulpdiensten aanbieden aan andere bewoners.	Een opbouwwerker bij de opstart. En nu nog, naast een stedelijke coördinator, een medewerker van Trajekt voor de dagelijkse ondersteuning in de buurtbrök. De stedelijke coördinator houdt zich bezig met de financiële kant van de buurtbröge en alle zaken die buurtbrök overstijgend zijn. De dagelijkse ondersteuner zorgt voor de continuïteit in de uitvoering, begeleidt en ondersteunt alle vrijwilligers, onderhoudt contact met de bezoekers, is het oog en oor van de buurtbrök	Bewoners zijn bezoekers van de buurtbrök. Ze worden gestimuleerd om actief mee te doen aan de uitvoer van activiteiten of het organiseren c.q. bedenken ervan. Ze werken als vrijwilliger in de buurtbrök als gastvrouw of om klusjes te doen.	Meedoen, Meepraten, en Meebeslissen Er wordt zoveel mogelijk bij de vrijwilligers neergelegd. De buurtbrök is van de buurt, de buurt moet zich verantwoordelijk voelen en daar hoort bij dat ze meedoen met besluitvorming.	Het is een laagdrempelige voorziening, waardoor bewoners makkelijk binnenkomen. Het ligt midden in Blauwdorp, dicht bij bewoners, onderlinge betrokkenheid en zorg is groot; vrijwilligers helpen elkaar en bewoners waar ze kunnen. De buurtbrök voelt als hun eigen plek. De ondersteuner is dagelijks aanwezig, waardoor deze kan inspelen op gebeurtenissen en signalen en voor bewoners en vrijwilligers heel makkelijk te benaderen is bij vragen, problemen etc. Ze kan snel signaleren. Het is een kleinschalige voorziening wat veilig en geborgen voelt.	Hoewel er genoeg interesse is, is het belangrijk dat het een kleinschalige voorziening blijft. De buurtbrök kan niet oneindig groot worden of oneindig veel bewoners aantrekken, dan zou het ten onder gaan aan zijn eigen succes. Maar hoe kader je het af en hoe zorg je dat er wel ook een plek is voor anderen. Net als bij andere ontmoetingsplekken zie je dat hier een bepaalde populatie binnenkomt. Hoeft niet verkeerd te zijn, maar is wel opmerkelijk. Het is een veilige plek voor beschermd vrijwilligerswerk vanuit de sociale activering, maar de doorstroommogelijkheden zijn zeer beperkt. Meerdere professionele organisaties benadrukken nu al het belang van een buurtbrök voor de verzelfstandiging van hun cliënten. In de toekomst is de verwachting dat daar nog meer de druk op komt te liggen en dan is een zorgpunt hoeveel druk de buurtbrök aan kan.	Nee, het blijft een aanvulling op. Wel de samenwerking is geïntegreerd.	
Faciliteren maatschappelijke initiatieven									
Maastricht LAB	Start: 2012 Eind: voorlopig 31.12.2016	Het Maastricht-LAB is in 2012 door de gemeente Maastricht opgericht om een nieuwe impuls te geven aan de stedelijke (her)ontwikkeling van Maastricht. Doel is om de transitie naar nieuwe vormen van stadsontwikkeling te stimuleren aan de hand van drie pijlers: experimenteren met concrete projecten, nieuwe coalities vormen en open kennisontwikkeling en –uitwisseling. Hierin werd samengewerkt met zowel sociale als commerciële partijen. Partijen waarmee werd samengewerkt waren o.a. de gemeente, Trajekt, woningcorporaties en de universiteit.	Maastricht-LAB is een initiatief van de gemeente (afdeling Ruimte), maar gepositioneerd en georganiseerd als een platform voor de stad i.s.m. sociale en commerciële partners. Het LAB is in 2012 gestart als proeftuin voor nieuwe stadsontwikkeling, waarbij 8 vraagstukken en projecten als experiment zijn opgepakt. Deze experimenten zijn destijds door de gemeente geïnitieerd. Partners hadden de rol om vanuit een vooruitstrevende blik mee te denken over de aanpak, de vraagstukken en de projecten. De proeftuin heeft geleid tot meer inzicht in nieuwe werkwijzen en oplossingsrichtingen. In 2014 is een nieuwe fase ingegaan, waarbij Maastricht zelf aan zet is. Het Maastricht-LAB gaat door als cocreatief ontwikkelplatform, waarbij vernieuwende projecten en vraagstukken worden opgepakt samen met initiatiefnemers en partners. Het Maastricht-LAB initieert dus zelf geen projecten maar werkt samen met personen en organisaties aan projecten die passen bij het thema nieuwe stadsontwikkeling.	In eerste instantie (proeftuinfase) vooral via publieke bijeenkomsten en workshops rondom projecten. In de nieuwe fase Maastricht-LAB (Next) biedt het LAB grofweg vier manieren om mee te doen: 1) initiatiefnemers kunnen een projectvoorstel indienen onder voorwaarde dat het project: - vernieuwend is en bijdraagt aan een nieuwe manier van stadsontwikkeling (inhoud) - leidt tot waardecreatie in brede zin (economisch, fysiek, sociaal) - een voorbeeldfunctie heeft en/of overdraagbaar is naar andere plekken in de stad (exemplarisch) 2) Er is een netwerk Stadmakers Maastricht opgericht: een open netwerk waar denkers en doeners uit de stad bij elkaar komen en hun tijd, middelen en kennis inzetten voor projecten en activiteiten van het Maastricht-LAB. 3) studenten en kennisinstellingen worden betrokken bij projecten en bijeenkomsten. Maar ook stages en onderzoeksopdrachten voor student. 4) het organiseren van inspirerende bijeenkomsten en activiteiten om ook het publieke debat een impuls te geven.	In de eerste fase van het Maastricht-LAB vooral meepraten / meedenken In de nieuwe fase staat meedoen centraler dan voorheen, waarbij het zwaartepunt ligt bij de projecten.	Het positioneren tussen stad en overheid. Toegankelijk en zichtbaar. Goed luisteren naar de wens van betrokken partijen. Mensen verbinden. De focus ligt op de manier van veranderen. Signalen oppikken en vertaalslag maken. Starten met casussen: kleinschalige projecten, om vervolgens al doende lerend herkennen welke nieuwe werkwijzen of inhoudelijke oplossingen nodig zijn. Voorlopers gedachte (zowel succes als valkuil!): hoe neem je ook minder actieve of enthousiaste burgers/ ambtenaren/ partners mee in het proces? De initiatiefnemer is de projecteigenaar (draagt de eindverantwoordelijkheid), LAB ondersteunt door netwerk, kennis en advies te bieden. Uitgangspunt is dat het LAB geen subsidie verleent. Binnen projecten worden bewoners en andere partijen waar nodig betrokken.	In de 8 experimenten (proeftuinfase) werd per experiment één coalitie gevormd. Dit was te gesloten. Mensen konden daarom moeilijk bij projecten van het LAB betrokken raken. Gemeente initieerde voorheen alle projecten, in afstemming met het team Maastricht-LAB en de Gideonsbende. Dit leidde tot het beeld dat de elite bepaalt hoe de stad er komt uit te zien Communicatie is in het verleden een ondergeschoven kindje geweest. Maar is cruciaal om bewoners mee te nemen in het proces van verandering. Betrokkenheid van aantal bewoners is soms erg laag: - We zoeken nu naar andere vormen van samenwerken. - Het kiezen van bewoners is selectief. - Bewoners hebben vaak veel ideeën, maar nemen weinig initiatief in uitvoering. De leerpunten hebben geleid tot een nieuwe fase van het LAB waarin nieuwe projecten niet overgenomen, maar het LAB ondersteunt, verbindt en faciliteert initiatiefnemers. Een partnerrol in plaats van een 'trekkersrol'. Soms tegengestelde belangen bij de invulling van een locatie	Niet van toepassing	Deelnemer Sphinxpark: 'Wat ik vooral goed vond aan het initiatief Sphinxpark, is dat het een voedingsbodem was voor experimentele initiatieven die anders niet tot ontwikkeling waren gekomen. Ook was het initiatief goed ter verbinding van diverse groepen mensen, jong en oud, die er de mogelijkheid hadden samen te komen. Jammer vind ik dat het initiatief het plakkaat 'tijdelijk' kreeg opgeplakt. Een initiatief dat zo succesvol bleek en landelijke en zelfs internationale aandacht genoot, werd hiermee veel tekort gedaan. Hiermee heeft de stad zichzelf, in mijn bescheiden mening, geen dienst bewezen; door het politieke stempel 'tijdelijkheid' heeft het initiatief nooit een echte kans gekregen zich verder te ontwikkelen. Het terrein ligt er op dit moment nog steeds troosteloos en verlaten bij. Ook werden de economische kansen van 'sphinxpark' niet erkend en dus niet onderzocht, en dat is op zijn minst een gemiste kans gebleken.'

Veur Elkaar	Lopende interventie Start najaar 2007	Doelstelling was in eerste instantie om een op wijkniveau afgestemde samenwerking tussen de formele en informele zorg te realiseren. In 2008 is de doelstelling aangepast in een vrijwillige burenhulpdienst. Op dat moment is gestart met de verzelfstandiging van de stichting en is de opbouwwerker actief gebleven in de rol van ondersteuner/adviseur.	De opbouwwerker was betrokken, in eerste instantie als kartrekker en later als ondersteuner/adviseur. Stichting Veur Elkaar is een zelfstandige stichting met een eigen bestuur.	Bewoners zijn actief betrokken vanaf de opstart en bepaalden samen met de opbouwwerker de aanpak. Een aantal buurtbewoners vormt samen het bestuur. Daarnaast zijn een ander aantal buurtbewoners actief als vrijwilligers bij de verschillende uitvoerende onderdelen van de stichting: de klussen verzorgen, het welkomstproject en tot voor kort de huiskamer in de Kookpit. Daarnaast wordt er nu gestart met een aantal nieuwe ontwikkelingen in de buurt, waar bewoners (mede) verantwoordelijk zijn voor het inbrengen van de ideeën en de uitvoer ervan.	Zelf beslissen Zelfstandig bestuur. Bij het bestuur geldt wel dat ze ondersteuning vanuit Trajekt blijven vragen. Bijv meedenken en delen van verantwoordelijkheid op bepaalde momenten meedeelt.	Sterke trekkers met breed netwerk Veel vrijwilligers die iets willen betekenen Goedkoop voor mensen die gebruiken willen maken van de burenhulpdienst.	Voor professionals is soms moeilijk om enerzijds wel te stimuleren en anderzijds het de verantwoordelijkheid van de vrijwilligers te laten. Professionele inzet was te lang gericht op de activiteit in plaats van op de ondersteuning van de vrijwilligers.	De werkwijze is in meerdere buurten overgenomen, wel nog steeds met dezelfde taakverdeling voor het opbouwwerk.	Bewoner: 'ik vind veurelkaar goed, omdat hier mensen gratis geholpen worden met hun klussen. Waar ze anders niemand voor hebben. Wat ik graag verbeterd zou zien bij veurelkaar, is een manier zien te vinden dat mensen wat gemakkelijker om hulp durven vragen.'
St. Jeugdwerk Pottenberg	Start: april 2009 Eind juni 2011	Op gang brengen van activiteiten voor, maar vooral ook mét kinderen en tieners van Pottenberg. Hierbij is bewust gekozen te richten op jeugd in de leeftijd 16 -. Opbouwen van een vrijwilligersorganisatie. Voeren van de discussie over normen en waarden. Samen met de jeugd gedragsregels opstellen en handhaven. Jeugd een plek geven in de buurt.	Jeugdwerkers van Trajekt hebben vrijwilligers met name opgeleid in de uitvoering van de verschillende jeugdclubs binnen de SJP (deskundigheidsbevordering, voorbereiden – uitvoeren - evalueren van activiteiten, omgang met kinderen, signaleren, werken in een team, etc.). Het opbouwwerk heeft ondersteuning verleend in het opbouwen van de organisatie (bestuur, organisatiestructuur, samenwerking met anderen organisaties, etc).	Bewoners waren duidelijk de initiators en aanjagers van het project. Zij ervoeren overlast, terwijl de professionals hier een andere kijk op hadden. Enkele bewoners hadden eerst zelf al geprobeerd een jeugdsoos op te bouwen, maar dat was niet succesvol. Daarom kwam de vraag om met professionele ondersteuning het opnieuw te proberen. Bewoners zijn zeer belangrijk geweest in het werven van vrijwilligers en het bekend maken van de SJP in de buurt. Bewoners waren ook belangrijk in het vaststellen van de uitgangspunten, doelstellingen, regels, normen en waarden van de SJP. Ook dat is belangrijk, zo kregen zij het gevoel dat de SJP echt van hun is.	Meebeslissen: Het zijn met name de bewoners die er voor gezorgd hebben dat binnen de buurtontwikkeling gelden zijn vrijgemaakt om de SJP te realiseren. Zij hebben dan ook een belangrijke stempel gedrukt in de vormgeving van de SJP.	Eigenaarschap lag echt bij de bewoners (terwijl de eerste 2 jaar professionele ondersteuning van Trajekt toch prominent aanwezig was). Het is echt een organisatie van de buurt geworden, er zijn nog steeds wekelijks veel vrijwilligers actief, wekelijks veel activiteiten voor kinderen. De SJP profileert zich in en buiten Pottenberg als een actieve organisatie die zich niet alleen inzet voor de jeugd, maar ook voor de leefbaarheid in Pottenberg en omgeving. Leert daarin de kinderen (en de vrijwilligers) dat positieve inzet veel oplevert voor jezelf en je omgeving. De SJP zoekt ook veel samenwerking met andere organisaties (o.a. de islamitische basisschool El Habib, Stichting Ouderenwerk Pottenberg) en is daarmee een voorbeeld geworden voor veel andere organisaties.	Belangrijk dat er bewoners bij betrokken zijn die de rol van initiator en aanjager goed aankunnen. Het blijft altijd maatwerk. Het blijft ook altijd kwetsbaar (zie ook bij aanvulling hieronder), vaak drijft een organisatie op enkele vrijwilligers. Ook is het goed te beseffen dat het er soms anders aan toe kan gaan dan bij een professionele jeugdorganisatie. Vrijwilligers zijn, ondanks de goede bedoelingen, natuurlijk nooit zo pedagogisch geschoold als professionals.	De interventie is binnen Trajekt geëvalueerd en ervaringen worden meegenomen bij nieuwe trajecten. Vanaf juni 2011 is de SJP geheel zelfstandig. Wel is er regelmatig contact tussen SJP en Trajekt. SJP kan net als iedere andere vrijwilligersorganisatie een beroep doen op Trajekt en er blijven contacten met het opbouwwerk, het jeugdwerk en opvoedingsondersteuning. De laatste maanden heeft de SJP een nieuwe (kwetsbare) doelgroep binnen, jongeren in de leeftijd van 14 – 21 jaar. Naar aanleiding daarvan heeft de SJP Trajekt gevraagd om ondersteuning in de vorm van advies op maat (indien nodig) en deskundigheidsbevordering voor de vrijwilligers. De deskundigheidsbevordering zal zoveel mogelijk aangeboden worden in combinatie met deskundigheidsbevordering aan vrijwilligers in Mariaberg en Daalhof	
Coöperatie Blauwdorp	Startdatum 2014 oprichting Stichting aug 2013	Het aanbieden van werkervaringsplekken aan jongeren die om welke reden dan ook hun draai (nog) niet kunnen vinden. Proberen om hen te helpen met het behalen van een startkwalificatie. De bewoners en de omgeving van het stadsdeel Maastricht Noord-West en de wijk 'Blauwdorp' in het bijzonder, zullen profiteren van de activiteiten die voor deze werkervaringsplaatsen c.q. talentontdekkingsplekken worden ontwikkeld op sociaal, commercieel en educatief gebied De centrale thema's voor bovenstaande richtingen zijn: lekkere & gezonde voeding en integratie jong & oud.	Gemeente - Beleidsafdeling welzijn, zorg en gezondheid - Vastgoed Het initiatief wordt gefaciliteerd door het verstrekken van een eenmalige startsubsidie en het beschikbaar stellen van de accommodatie waarvoor huur in rekening wordt gebracht.	Bewoners worden betrokken door het grote netwerk van de stichting, en door samenwerking met het buurtplatform, scholen, Jongerenraad, Servicepunt jongeren@Work, Leger des Heils, Stichting Fietsbank, SSI, Universiteit Maastricht, Samen voor Maastricht, Ragweek Maastricht, enz.	Meedoen	Sterke enthousiaste voorzitter met groot netwerk Beleidsmedewerker die vast aanspreekpunt is binnen de gemeentelijke organisatie Initiatief is op diverse manieren als best practise gecommuniceerd door de gemeente wat een positieve impuls heeft gegeven aan het project Stichting is in staat andere inkomsten verwerven, bijv. van Elisabeth Strouven en het Oranjefonds de combinatie van moderne communicatie (sterk gericht op jongeren en inzet nieuwe media) met maatschappelijke en individuele betrokkenheid én commercieel inzicht	Nog niet bekend. Uitvoering is dit jaar daadwerkelijk gestart. De uitdaging is of dit initiatief zelfstandig – zonder gemeentelijke subsidie – kan draaien.	Niet van toepassing	